

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๖ - ๓๔/๒๕๕๕

วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งสงฆ์คำโต้แย้งของจำเลย กรณีพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งสงฆ์คำร้องของจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้องรวมแก้คำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า คำร้องทั้งแก้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเป็นอย่างเดียวกัน จึงให้พิจารณาคำร้องดังกล่าวรวมกัน

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้สงฆ์คำโต้แย้งของจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้อง รวมแก้คำร้อง โต้แย้งว่า การตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๘ คือ

๑. คดีหมายเลขดำที่ ๓๐๑๓/๒๕๕๓ กองทุนรวมบางกอกแคปปิตอล โจทก์ นายวีระชัย เอื้อวิไลจิต จำเลย

๒. คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๐๒๓/๒๕๕๓ กองทุนรวมแกมมาแคปปิตอล โจทก์ นางอภิราพร ไพบูลย์ ที่ ๑ นายวีระชัย เอื้อวิไลจิต ที่ ๒ จำเลย

๓. คดีหมายเลขดำที่ ๕๑๒๑/๒๕๕๓ กองทุนรวมแกมมาแคปปิตอล โจทก์ นายลิขิต หงส์ถาวรภักดิ์ ที่ ๑ นายพรไชย เจริญภักดิ์ ที่ ๒ นายวีระชัย เอื้อวิไลจิต ที่ ๓ และนายชัยพงษ์ ธรรมพิร ที่ ๔ จำเลย โดยจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ร้อง

๔. คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๓๔๒/๒๕๕๓ กองทุนรวมเกมมาแคปปีดอล โจทก์ บริษัท อีส จีโอ-ซิสเต็ม จำกัด ที่ ๑ บริษัท ซีวิล เอนจิเนียริง จำกัด ที่ ๒ จำเลย โดยจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ร้อง

๕. คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๖๒๐/๒๕๕๓ กองทุนรวมเกมมาแคปปีดอล โจทก์ นายสุพจน์ รัชมประพาสอัคร จำเลย

ศาลแพ่งส่งคำโต้แย้งของจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้อง รวมถึงคำร้องโต้แย้งว่าการตราพระราชกำหนด การปฏิรูประบบสถาบันการเงินทั้งสองฉบับ และบทบัญญัติบางมาตราแห่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงินทั้งสองฉบับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นคำโต้แย้งลักษณะเดียวกับคำโต้แย้งของจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้องในคดีของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ที่กล่าวข้างต้น คือ

๑. คดีหมายเลขดำที่ ๘๑๒๕/๒๕๕๓ กองทุนรวมบางกอกแคปปีดอล โจทก์ บริษัท เพาเวอร์-พี จำกัด (มหาชน) ที่ ๑ นายวิระชัย เอื้อวิไลจิต ที่ ๒ และนายเสนอ ตระกูลสุข ที่ ๓ จำเลย โดยจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ร้อง

๒. คดีหมายเลขดำที่ ๘๕๘๖/๒๕๕๓ กองทุนรวมเกมมาแคปปีดอล โจทก์ บริษัท ไทยเทคนิค ก่อสร้าง จำกัด ที่ ๑ บริษัท ซีวิล เอนจิเนียริง จำกัด ที่ ๒ นายชัยวัล อัสวศิริสุข ที่ ๓ และนายสุเทพ เกริกกฤตยา ที่ ๔ จำเลย โดยจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ร้อง

๓. คดีหมายเลขดำที่ ๘๕๕๕/๒๕๕๓ กองทุนรวมเกมมาแคปปีดอล โจทก์ บริษัท อี.ที.เอ็ม. คอนส์ (๑๕๕๕) จำกัด ที่ ๑ บริษัท ซีวิล เอนจิเนียริง จำกัด ที่ ๒ นายชัยวัล อัสวศิริสุข ที่ ๓ นางงามนิตย์ พยุงกิจสมบัติ ที่ ๔ และนายประเสริฐ อุดมมังกร ที่ ๕ โดยจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ เป็นผู้ร้อง

๔. คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๒๕๔/๒๕๕๓ กองทุนรวมเกมมาแคปปีดอล โจทก์ บริษัท พรหม มหาราชแผ่นดินทอง จำกัด ที่ ๑ บริษัท ซีวิล เอนจิเนียริง จำกัด ที่ ๒ นายชัยวัล อัสวศิริสุข ที่ ๓ และนายวรวิทย์ วีรบรรพศ์ ที่ ๔ จำเลย โดยจำเลยที่ ๓ เป็นผู้ร้อง

คำร้องทั้งเก้าดังกล่าว มีข้อเท็จจริงทำนองเดียวกัน สรุปว่า โจทก์เป็นผู้ซื้อ ทรัพย์สินซื้อธุรกิจรวมทั้งสิทธิเรียกร้องของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ ตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นเจ้าหนี้เดิมของจำเลย จากองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ผู้ดำเนินการขายทรัพย์สินเพื่อการชำระบัญชีของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อมา โจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวการรับโอนสิทธิเรียกร้องในหนี้สินของจำเลยจากบริษัทเงินทุนหรือบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ดังกล่าว และได้ทวงถามไปยังจำเลยให้ชำระหนี้ แต่จำเลยไม่ชำระหนี้ โจทก์จึงฟ้องให้ จำเลยชำระหนี้เป็นคดีดังกล่าว

จำเลยซึ่งเป็นผู้ร้องทั้งเก้ายื่นคำให้การและโต้แย้งต่อศาลในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ ว่า ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญทำนองเดียวกันสรุปได้ว่า องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ไม่มีฐานะเป็นผู้ขายและไม่มีอำนาจดำเนินการขายสินทรัพย์สินเชื่อ และสิทธิเรียกร้องอื่นของบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ เพราะพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งและกำหนดอำนาจหน้าที่ของ ปรส. เป็นพระราชกำหนดที่ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจาก

ก. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ แต่การตรากฎหมายดังกล่าวไม่ได้อ้างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมาย อันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคล และแม้ในการตราพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๑ จะอ้างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ ก็ไม่ได้ทำให้พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เป็นอันใช้บังคับได้ พระราชกำหนดทั้งสองฉบับจึงชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบมาตรา ๔๘ เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖

ข. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ซึ่งบัญญัติเพิ่มบทบัญญัติของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ได้บัญญัติขึ้นเพื่อรองรับการดำเนินการใช้อำนาจของ ปรส. แต่ไม่คำนึงถึงสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินที่ได้รับความคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้อง และการขายทอดตลาดอันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง จำเลยจึงขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลแพ่งรอการพิจารณาคดีและเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีกฎหมายชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประเด็นที่ศาลต้องพิจารณาวินิจฉัยมี ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

สำหรับประเด็นที่หนึ่ง การตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ เห็นว่า ผู้ร้องโต้แย้งเกี่ยวกับกระบวนการตรากฎหมายไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ โดยไม่ได้โต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้นในประเด็นนี้มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ ที่จะพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ส่วนประเด็นที่สอง พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยไว้แล้วว่าพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตริ และมาตรา ๓๐ จัตวา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๘ ตามนัยคำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาตามคำร้องนี้อีก

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่าคำร้องในประเด็นที่หนึ่ง กรณีไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัย ส่วนประเด็นที่สองศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๕๕ ไว้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาตามคำร้องนี้อีก

นายจุมพล ณ สงขลา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ